

Издадена е била сжщо заповѣдь отъ интендантството, да се отпуща бесплатна храна на бѣднитѣ бѣжанци.

Картината при Сливенъ въ деня на потеглюването е била покъртителна: дѣца въ пелени, носени на ржцѣ или водени за ржка, плачели на „спокѣсване“ всрѣдъ гѣмжило отъ граждани, които тичали „на горѣ на долу“ да товарятъ и разтоварятъ; старци, прѣгърбени на двѣ, съ сълзи на очи поглеждали назадъ лозиститѣ баири и сѣнчести огнища на младини и прадѣди. Други, по-млади, въ упоение и забрава, съ нарамени бѣклици, подъ пѣсни и провиквания, играели и буйствували около натоваренитѣ „гйочове“.

„По-опитнитѣ и далновидни граждани пише Селимински, искаха да изгорятъ цѣлия градъ поради слѣднитѣ причини: 1) за да не се ползватъ слѣдъ тѣхъ отъ благата имѣтия, които цѣли петъ вѣка имъ правѣха само злощастия и които ставатъ причина за изселването, и 2) да не се остави никаква надежда за връщане назадъ.“

Мнозина сж били противъ изгарянето на града, защото се надѣвали часъ по-скоро да се върнатъ. Фактъ е още, че тия сливенци, които сж били за горнитѣ крайности, сж упражнявали и насилия надъ тия, които не искали да се прѣселятъ. Това най-често се случвало изъ сливенскитѣ села, дѣто имало и заплашвания съ смъртъ. Мнозина сж били принудени да трѣгнатъ съ колята си „за лице“ и по пята, ужъ че се спиратъ да си поправятъ счупенитѣ коля, гледали да останатъ надирѣ и да се върнатъ пакъ назадъ.

Селимински казва, че всѣко сливенско сѣмейство натоварвало туй, което се побирало само на една кола, когато въ сжщностъ, добавя той, всѣко сѣмейство притежаваше движимъ имотъ за десетъ и повече коля. „Много бѣдни, вдовици и сирачета, старци и малки дѣца, вървѣха пѣши, дори нѣкои натоварени съ по нѣщо. Неопитнитѣ младежи, увѣнчани съ цвѣтни вѣнци, яздѣха на коне. Други мжже вървѣха съ свирни и пѣсни“.

Хаоса отъ димъ, викове и плачове е билъ неописуемъ. Нѣкои едва стигнали до *Балдарамския мостъ* (на единъ часъ разстояние до Сливенъ) и се връщатъ назадъ, а останалитѣ, съ въздишки, съ прощални думи, съ сълзи и клетви, сж се връщали на всѣка крачка да видятъ за послѣденъ пжтъ незамѣнимия си кжтъ и блага, додѣто той се изгуби прѣдъ очитѣ имъ, за да се обърне въ сѣнка и сѣнь. .¹⁾

Сливенци сж били придружавани отъ едно казашко отдѣление, което, по думитѣ на Селимински, служело за ари-

¹⁾ Ср. отличнитѣ думи на Селимински, II, 34—35. На трѣване отъ града, имало молебенъ въ черквитѣ, за да бжде благословено изселването. Сливенци посѣтили и гробищата си, за да имъ четатъ парастасъ и взематъ за послѣденъ пжтъ „прошка“ отъ погрѣбани тамъ родители, дѣди и роднини.